

**UCHWAŁA NR XLVIII/313/2022
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 15 kwietnia 2022 r.

w sprawie wyrażenia zgody na złożenie zażalenia do Ministra Edukacji i Nauki od postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2022 r. nr sprawy DK-CZ.542.2.11.2021 w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2022 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wnieść zażalenie do Ministra Edukacji i Nauki od postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2022 r. nr sprawy DK-CZ.542.2.11.2021 w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2022 r.

2. Szczegółowe uzasadnienie odwołania stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Lipie do złożenia zażalenia, o którym mowa w § 1 do Ministra Edukacji i Nauki i do reprezentowania Rady Gminy Lipie w toczącym się postępowaniu w tej sprawie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierz się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrykowski

Załącznik Nr 1 do uchwały
Nr XLVIII/313/2022
Rady Gminy Lipie
z dnia 15 kwietnia 2022 r.

ZAŻALENIE

**od postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2022 r.
nr sprawy DK-CZ.542.2.11.2021 w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru
likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich
z dniem 31 sierpnia 2022 r.**

Działając w imieniu Gminy Lipie na podstawie art. 89 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U.2021.1082 t.j.) oraz uchwały Rady Gminy Lipie z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie wniesienia zażalenia do Ministra Edukacji i Nauki na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich, **zaskarżam przedmiotowe postanowienie w całości i wnoszę o:**

- 1) zmianę postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 r. i pozytywne zaopiniowanie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2022 r.;

ewentualnie wnoszę o:

- 2) uchylenie postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2022 r. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Uzasadnienie

Rada Gminy Lipiu Uchwałą Nr XLI/268/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. wyraziła zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2022 r. Zamiar likwidacji placówki oświatowej o której mowa powyżej powstał już jakiś czas temu po starannej analizie potrzeb i możliwości gminy w zakresie realizacji zadań oświatowych. Jednakże decyzja o likwidacji szkoły jest skutecznie blokowana przez Śląskiego Kuratora Oświaty, który wydaje negatywne opinie w sprawie zamiaru likwidacji szkoły. Podkreślenia i szczególnej uwagi wymaga fakt, że Śląski Kurator Oświaty w sprawie placówki oświatowej w Rębielicach Szlacheckich już kilkakrotnie wydawał negatywne opinie (w sprawie zamiaru likwidacji szkoły i w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły poprzez likwidację oddziału przedszkolnego), które gmina dwukrotnie zaskarżyła do sądu i które w obu przypadkach zostały uchylone wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2020 r. sygn. II SA/WA 1148/20 oraz z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. II SA/Wa 2331/21. Sąd w obu

przypadkach uznał, że oba organy tj. Śląski Kurator Oświaty oraz właściwy Minister, wydając swe postanowienia dopuściły się naruszenia przepisów procedury administracyjnej, a w szczególności art. 7 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., a także art. 107 § 3 k.p.a., albowiem m.in. w sposób nieprawidłowy ustaliły stan faktyczny sprawy oraz nie wyjaśniły wszystkich istotnych okoliczności. W ocenie Sądu, argumenty organów wywiedzione na poparcie negatywnej opinii w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich nie były przekonujące. Sąd ponadto wskazał na naruszenia przez oba organy art. 80 ust.1 i ust. 3 Prawo oświatowe i podkreślił, że opinia została oparta na argumentacji pozaprawnej, celowościowej i nie wskazano w niej jakie konkretnie przepisy prawa nie pozwalają na zaakceptowanie zamiaru przekształcenia szkoły.

Śląski Kurator Oświaty postanowieniem z dnia 13 stycznia 2022 r. negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji szkoły. Gmina zaskarżyła przedmiotowe postanowienie do Ministra Edukacji i Nauki, który podobnie jak wcześniej WSA, uchylił postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Minister Edukacji i Nauki również dwukrotnie uchylił postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty (postanowienie z dnia 10 marca 2022 r. DWST-WOOS.4021.8.2022. EM oraz postanowienie z dnia 8 marca 2022 r. DWST-WOOS.4021.9.2022. EM) uznając, że przy wydawaniu postanowienia ponownie doszło do naruszenia przez Kuratora przepisów postępowania.

Minister Edukacji i Nauki uchylając wcześniejsze postanowienie, nakazał Kuratorowi:

1. ustalić czy gmina zawiadomiła z zachowaniem 6 – miesięcznego terminu rodziców uczniów likwidowanej szkoły o zamiarze likwidacji;
2. uwzględnić przy wydawaniu opinii okoliczności wskazane w art. 89 ust. 1 ustawy- Prawo oświatowe, jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości nauki, powiadomienie rodziców uczniów likwidowanej szkoły, czy też stosownie do art. 32 ust. 5-7 lub art. 39 ust. 3-4a ustawy Prawo oświatowe;
3. uwzględnić aspekty do współtworzenia i realizacji regionalnej polityki oświatowej, jak i do zapewnienie uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki;
4. w toku postępowania wyjaśnić jak zmieni się odległość do szkoły/przedszkola oraz czas dowozu, czas oczekiwania na dowóz, ile i gdzie będą rozmieszczone przystanki;
5. w postanowieniu należy wskazać konkretne przepisy prawa, na których organ I instancji oprze swą decyzję.

Mając powyższe na uwadze, Śląski Kurator Oświaty, jak sam wskazuje w uzasadnieniu do postanowienia, ustalił, że:

1. Gmina Lipie, na co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, skutecznie powiadomiła wszystkich rodziców uczniów i dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego w szkole w Rębielicach Szlacheckich i zgromadził w tym celu odpowiedni materiał dowodowy.

2. Termin likwidacji szkoły został ustalony na 31 sierpnia 2022 r. – tj. z końcem roku szkolnego, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Wójt Gminy Lipie skutecznie i w terminie zawiadomił Śląskiego Kuratora Oświaty o zamiarze likwidacji. Zawiadomienie nastąpiło pismem z dnia 16.12.2022 r. (data wpływu do Kuratorium 17.12.2022 r.).
4. Organ prowadzący zapewnił wszystkim uczniom z likwidowanej Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Lipiu, a dzieciom z oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Publicznym w Lipiu.

Zatem poza sporem w niniejszej sprawie jest fakt, że gmina prawidłowo wypełniła obowiązki o jakich mowa w art. 89 ustawy – Prawo oświatowe.

Negatywna opinia Kuratora oparta została na tym, że w jego ocenie przywołane przez Wójta Gminy argumenty stanowią naruszenie przepisów prawa, tj. art. 32 ust. 5-7 ustawy Prawo oświatowe oraz § 22 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2003 nr 32 poz. 262 ze zm.). Chcąc odnieść się do tego zarzutu wskazuję co następuje:

Wskazany przez Kuratora art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe stanowi:

Art. 32 ust. 5 Jeżeli droga, o której mowa w ust. 3, przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

6. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

7. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

Mając na uwadze fakt, że odległość wynosi ponad 3 km to:

- **Gmina zagwarantowała, że zapewni bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka w obie strony – zatem ustawowy warunek został spełniony.**

- Gmina zobowiązała się, że zorganizuje dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku, tj. zarówno dla przedszkolaków którzy odbywają roczne przygotowanie przedszkolne jak i dla dzieci młodszych korzystających z wychowania przedszkolnego.
- Gmina wskazała, że również będzie dowozić dzieci niepełnosprawne. Co więcej, wskazana, że jeżeli takie będzie życzenie rodziców i nie będzie ku temu innych przeciwwskazań dzieci niepełnosprawne będą zabierane spod swojego domu co z pewnością stanowiłoby dla nich spore ułatwienie.

To wszystko jednoznacznie świadczy o tym, **że gmina zagwarantowała, że wypełni obowiązek o jakim mowa w art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe.**

Warte podkreślenia w tym przypadku jest to, że Gmina wskazała, że dla dzieci dojeżdżających z obecnego obwodu szkoły podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, będzie przeznaczony osobny autobus, który będzie ich odwoził bezpośrednio po zajęciach, tak aby maksymalnie zminimalizować czas oczekiwania na autobus. Do tego wskazała, że jeżeli takie będzie życzenie rodziców, to dowóz do przedszkola będzie realizowany osobnym kursem, tak aby dzieci młodsze nie jechały razem z dziećmi starszymi.

Zatem co Śląski Kurator Oświaty miał na myśli, uzasadniając swą decyzję tym, że negatywna decyzja wynika z naruszenia przez gminę art. 32 ust. 5-7 ustawy Prawo oświatowe? Na czym niby to naruszenie miałyby polegać? Tego niestety Kurator już dokładnie nie wskazał.

Nie bez znaczenia jest fakt, że gmina już od wielu lat spełnia ten obowiązek dowożąc dzieci do szkół i przedszkoli na terenie całej gminy, zatem nie jest to dla niej nic nowego i ma spore doświadczenie w organizacji dowozu.

Mając powyższe na uwadze, zarzut naruszenia art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe należy uznać za w pełni chybiony i bezzasadny.

Drugi zarzut dotyczył niedostosowania dowozu do wymagań o których mowa w § 22 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2003 nr 32 poz. 262 ze zm.). Przepis ten określa jakie warunki techniczne powinien spełniać autobus szkolny. Zaznaczenia wymaga fakt, że Śląski Kurator Oświaty **nie pytał gminy czy autobus szkolny będzie spełniał wymagania o których mowa w w/w przepisie prawa.** Tym samym gmina nie była w stanie przewidzieć, że akurat takiej odpowiedzi oczekiwał Kurator. W kwestii organizacji dowozu Śląski Kurator Oświaty zwrócił się do gminy z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. *W jaki sposób zostaną zapewnione bezpieczne warunki podczas oczekiwania dzieci na transport na przystankach autobusowych oraz w innych miejscach przeznaczonych do wsiadania dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych?*
2. *W jaki sposób i w jakim miejscu będzie zapewniona opieka dla dzieci oczekujących na odwóz po zakończeniu zajęć?*
3. *Proszę przedstawić planowany rozkład jazdy autobusów szkolnych dowożących dzieci z obwodu szkoły w Rębielicach Szlacheckich do przedszkola w Lipiu i odwożących z przedszkola w Lipiu do miejscowości zamieszkania.*

Dowód: pismo z dnia 29 marca 2022 r. oraz odpowiedź na pismo.

Z kolei w piśmie z dnia 15 marca 2022 r. Kurator prosił o wskazanie *informacji o organizacji dowozu i opieki podczas dowozu do Publicznego Przedszkola w Lipiu, w tym czasu dowozu, rozmieszczenia przystanków dla wszystkich uprawnionych do wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 5-6 lat, dzieci niepełnosprawnych, dzieci w wieku 3-4 lat, uczęszczających do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich.*

Dowód: pismo z dnia 15 marca 2022 r. oraz odpowiedź na pismo.

Kurator nie pytał czy pojazd, którym będą podróżowały dzieci będzie spełniał wymagania o których mowa w §22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia*, a tym samym Gmina nie była zobowiązana do wskazania konkretnie takich danych. Ponadto gmina w żaden sposób nie wskazała, że autobus którym będą przewożone dzieci, nie będzie spełniał wymogów o których mowa w § 22 w/w rozporządzenia. Zatem na jakiej podstawie Kurator uznał, że warunek ten nie będzie spełniony? Na czym to rzekome naruszenie przepisów polega?

Wyprzedzając pytanie, czy autobus będzie spełniał te wymagania, z góry odpowiadamy, że tak. Gmina dbając o najwyższe bezpieczeństwo dzieci, sama od siebie podwyższyła standard pojazdów jakim będą podróżować dzieci i zadeklarowała, że autobus będzie wyposażony dodatkowo w pasy bezpieczeństwa o czym poinformowała Kuratora.

Zatem pytamy jeszcze raz? Na czym polega naruszenie przepisów art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe oraz § 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia* będące podstawą wydania negatywnej opinii w sprawie przekształcenie Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich poprzez likwidację oddziału przedszkolnego? Uzasadnienie do postanowienia nie zawiera jasnej regulacji i wyjaśnienia w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, zarzut naruszenia przez gminę § 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych*

pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, skutkujące wydaniem negatywnej opinii należy uznać za bezzasadne.

Śląski Kurator Oświaty z niewiadomych przyczyn negatywnie ocenił fakt, że gmina jako organ prowadzący zdecydowała się na bezpłatny dowóz i opiekę podczas dowozu nie tylko dla dzieci 5 i 6 letnich, co do których ciąży na niej obowiązek dowozu, ale także dla dzieci młodszych co do których takiego obowiązku nie ma. Negatywnie został oceniony również fakt, że gmina jako organizator dowozu postanowiła, że godziny dowozu i odwozu nie będą sztywne, z góry narzucone, tylko będą ustalone po rozmowie z rodzicami przedszkolaków, które z niego będą korzystać i będą dostosowane do ich potrzeb i oczekiwań, a co do uczniów, to będą dostosowane do planu zajęć w tym zajęć dodatkowych organizowanych przez szkołę, który na dzień dzisiejszy nie jest znany. Nie zasłużył również na aprobatę fakt, że gmina zagwarantowała, że jeżeli będzie takie życzenie rodziców przedszkolaków, to dla ich dzieci będzie zorganizowany osobny dowóz (bez udziału dzieci w wieku szkolnym).

Zatem jak ma być ten dowóz zorganizowany? Co więcej można zaproponować? Na czym polega nieprawidłowość w organizacji dowozu? Wójt gminy Lipie pytał o to Kuratora, jednak nie uzyskał on w tym zakresie odpowiedzi.

Minister zobowiązał Kuratora do wyjaśnienia jak zmieni się odległość do szkoły/przedszkola oraz czas dowozu, czas oczekiwania na dowóz, ile i gdzie będą rozmieszczone przystanki. Kurator ustalił, te odległości i dokonał ustaleń, że całościowa droga do szkoły/przedszkola wydłuży się średnio o około 5 km. Jest to odległość pomiędzy szkołą w Rębielicach Szlacheckich, a szkołą w Lipiu. Kurator ustalił również, że proponowane rozmieszczenie przestanków w większości przypadków skróci drogę jaką do tej pory dzieci pokonywały z domu do szkoły. Czas podróży autobusem wynosić będzie około 10 minut. (Kurator wskazał 10-20 minut). Zatem mniej więcej o tyle czasu wydłuży się czas potrzebny na dotarcie do szkoły. Gmina zadeklarowała, że dowóz będzie dostosowany do planu zajęć dzieci i odwóz będzie następował po zajęciach, zatem czas oczekiwania na dowóz zostanie właściwie wyeliminowany.

Kurator negatywnie ocenił lokalizację wskazanych przez gminę przystanków, wskazując: *„warunki oczekiwania na opisanych wyżej przystankach, zlokalizowanych przy głównej drodze, brak chodnika, a także brak barierek oddzielających przystanek od drogi, stwarzają zagrożenie bezpieczeństwa dla dzieci, co może stanowić naruszenie art. 32 ust. 5-7 i art. 39 ust. 2-4 ustawy Prawo oświatowe.* Odnosząc się do tego zarzutu, zasadne jest wskazać, że przystanki muszą być usytuowane przy głównej drodze, gdyż specyfika wsi jest właśnie taka, że zabudowa mieszkalna usytuowana jest wzdłuż głównej drogi i właśnie tą drogą dzieci idą do szkoły. Jest to droga o małym natężeniu ruchu. Wzdłuż zdecydowanej większości drogi położony jest chodnik. Choć barierka oddzielająca przystanek od drogi nie jest obligatoryjnym elementem, to gmina docenia ten pomysł Kuratora i już podjęła kroki w celu zbadania możliwości montażu takiej barierki i jeżeli będzie taka możliwość to z pewnością będzie ona tam zamontowana. Z niezrozumiałych względów, Kurator uważa,

że oczekiwanie na busa na przystanku jest bardziej niebezpieczne, niż pokonywanie tej samej drogi na piechotę. Innej drogi do szkoły zarówno w Lipiu jak i w Rębielicach Szlacheckich nie ma, zatem czy dzieci będą pokonywać ją pieszo do szkoły w Rębielicach, czy busem do szkoły w Lipiu, to będą pokonywać tą samą drogę. Na uwagę zasługuje również fakt, że gmina zwróciła się do rodziców uczniów z wnioskiem o wyrażenie swojej opinii odnośnie rozmieszczenia przystanków autobusowych we wsi i żaden z rodziców nie zaproponował innej lokalizacji, ani też nie wskazał co jest niewłaściwego w tej zaproponowanej przez gminę.

Kurator zarzucił, że gmina nie podała ilości miejsc siedzących w autokarze przeznaczonym do przewozu uczniów. Owszem gmina nie podała ilości miejsc ponieważ nikt jej o to nie pytał. Z góry informujemy, że uczniów szkoły w Rębielicach Szlacheckich jest tak mało, że nie ma wątpliwości, że każdy uczeń będzie miał zapewnione miejsce siedzące.

Ponadto Kurator w swym postanowieniu zarzucił gminie, że w marcu nie jest w stanie wskazać dokładnego rozkładu jazdy autobusu, który miałby obowiązywać od przyszłego roku szkolnego, tj. od września 2022 r., podczas gdy na chwilę obecną nie jest wiadomo, czy np. dzieci z przedszkola będą chciały korzystać z dowozu oraz w jakich godzinach, nie jest znany plan zajęć, więc nie ma możliwości dopasowania godzin odjazdu do planu zajęć i realnych potrzeb. W ocenie gminy jest to zarzut absurdalny i nie może być podstawą wydania negatywnej opinii. W tym miejscu warto podkreślić fakt, że organ prowadzący w marcu 2022 r. przeprowadził wśród rodziców uczniów szkoły i oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich anonimową ankietę, w której badał opinię rodziców co do proponowanej organizacji dowozu oraz w której zbierał od rodziców uczniów sugestie i propozycje co do organizacji dowozu. Ankieta została wystana do wszystkich rodziców uczniów szkoły i rodziców przedszkolaków. Na ankietę odpowiedziało 36 rodziców. **Żaden z rodziców nie zaproponował innej lokalizacji przystanków, nie zgłosił żadnej sugestii co organizacji dowozu.** Na pytanie ankietowe: „Moje uwagi, obawy, propozycje dotycząc dowozu” - 14 rodziców udzieliło odpowiedzi – „szkoła jest w Rębielicach, nie ma potrzeby jeździć do Lipia”, 3 rodziców napisało, że w razie likwidacji ich dziecko pójdzie do innego przedszkola niż wskazane przez gminę w Lipiu, 19-stu rodziców pozostawiło w tym miejscu wolne miejsce, nie wskazując propozycji, sugestii, ani nie wypowiadając się w tym temacie. Powyższe pozwala uznać, że rodzice uczniów i wychowanków dzieci ze szkoły i oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich nie są zainteresowani organizacją dowozu do szkoły, sami nie chcą wyrazić swojej opinii, a jakkolwiek propozycja gminy za każdym razem spotyka się z ich krytyką, podczas gdy sami nie proponują innych rozwiązań. Proponujemy więcej, niż to do czego jesteśmy zobowiązani. Gmina chcąc wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom poprosiła ich o złożenie swoich propozycji, ale nikt takiej propozycji nie złożył. Ponadto Gmina już wielokrotnie pytała Śląskiego Kuratora Oświaty jak ma zorganizować dowóz dzieci z Szyszkowa i Rębielic Szlacheckich do szkoły i przedszkola w Lipiu, aby spełnić oczekiwania w tym zakresie Kuratora, jednak do tej pory nie otrzymała w tym zakresie wskazówek i określonych wymagań. Zatem, skoro zaproponowane warunki, choć spełniające wymagania ustawowe, a nawet je przewyższające, są zdaniem Kuratora niewystarczające, a sam Kurator oraz rodzice uczniów i wychowanków przedszkola nie chcą

wskazać jaki sposób dowozu uczniów byłby dla nich satysfakcjonujący, to w takim razie gmina już naprawdę nie wie jak powinien być zorganizowany dowóz i w jakim zakresie ten obecnie zaproponowany nie spełnia wymagań ustawowych. Odnosimy wrażenie, że cokolwiek zaproponujemy to i tak będzie źle.

Jako argument na poparcie twierdzeń, że gmina narusza art. 32 ust 5-7 i art. 39 ust. 2-4 ustawy – Prawo oświatowe, Kurator wskazał, że „w przypadku 7 z 8 uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną i korzystających z dowozu, część zajęć zorganizowano w godzinach, które uniemożliwiają dojazd lub powrót do domu autobusem szkolnym”.

Odnosząc się do tego zarzutu, to również i ten zarzut należy uznać za chybiony. Po pierwsze gmina sprawdziła tą informację i chodzi o mniejszą ilość uczniów, niż wskazuje Kurator. Po drugie godziny zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej zostały ustalone z rodzicami uczniów i przez nich zaakceptowane i po trzecie, najważniejsze, to chodzi o uczniów, których miejsce zamieszkania nie obliguje gminy do zapewnienia im bezpłatnego dowozu. Uczniowie Ci mieszkają w miejscowościach Troniny i Danków. Droga tych uczniów do szkoły jest mniejsza niż 3km, zatem przepisy prawa nie obligując gminy do organizacji dla nich dowozu. Gmina na prośbę rodziców zorganizowała dla dzieci z Tronin i Dankowa fakultatywnie bezpłatny dowóz (rano i po zajęciach) i rzeczywiście po południu nie ma kolejnych odwozów do tych miejscowości. Jednak czy argumentem uzasadniającym negatywną opinię z powodu naruszenia art. 32 ust 5-7 i 39 ust. 2-4 może być fakt, że gmina nie organizuje dowozów w przypadkach kiedy nie jest do tego zobligowana? Z całą pewnością nie. Zatem i ten argument Kuratora należy uznać za bezzasadny.

Nie można też zgodzić się z argumentem Kuratora, który przeprowadził ankietę w wybranej przez siebie grupie osób, która zarówno korzysta jak i nie korzysta z dowozów. Kurator nakazał zaprosić na spotkanie wyłącznie rodziców uczniów klas 7 i 8, mimo, że dowozem objęci są uczniowie klas I-VIII, a nawet przedszkolaki. Wśród wybranej przez Kuratora grupy uczniów tylko część jest objętych obligatoryjnym dowozem. Z twierdzeń Kuratora wynika, że w wyniki ankiety potwierdziły, że uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych w 11 przypadkach muszą wracać do domu samodzielnie pomimo, że są uprawnieni z dowozu.

Pytania w ankiecie Kuratora brzmiały m.in:

„Czy Państwa dziecko korzysta z dowozu autobusem szkolnym”

„Jeśli Państwa dziecko uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych to w jaki sposób wraca do domu?

- *Samodzielnie, pieszo, rowerem*
- *Przyjeżdżam po dziecko swoim samochodem*
- *Zorganizowany jest odwóz autobusem szkolnym*
- *Inne”.*

Na to pierwsze pytanie odpowiedzieli twierdząco rodzice uczniów, dla których gmina była zobowiązana zorganizować dowóz jak i rodzice uczniów, dla których zorganizowany jest dowóz, pomimo, że gmina nie była do tego zobowiązana. Z twierdzeń Kuratora wynika, że w wyniku ankiety potwierdziły, że uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych w 11 przypadkach muszą wracać do domu samodzielnie pomimo, że są uprawnieni do dowozu. Z tak postawioną argumentacją nie można w żaden sposób się zgodzić, gdyż pytanie zostało skierowane do rodziców uczniów: **nieobjętych dowozem**, objętych fakultatywnym dowozem i objętych obligatoryjnym dowozem. Z tak zadanego pytania w żaden sposób Kurator nie mógł wysunąć twierdzeń, że 11 uczniów, pomimo, że są uprawnieni do odwozu musi po zajęciach pozalekcyjnych wracać do domu samodzielnie, gdyż pytanie było skierowane do wszystkich uczniów, zarówno korzystających z dowozu jak i niekorzystających (miejscowych), a po drugie nie jest tu podany powód samodzielnego powrotu. Nic nie wskazuje na to, że powodem jest brak organizacji odwozu.

Pragniemy także zauważyć, że dyrektor szkoły obecny podczas przeprowadzania ankiety poprosił przedstawicieli o możliwość oznaczenia ankiet (np. przez stempel szkoły), aby móc zapobiec ewentualnej podmianie anonimowych ankiet, lecz przedstawiciele kuratorium stanowczo odmówili.

Mając powyższe na uwadze argumentacja Kuratora w w/w zakresie jest bezzasadna i nie może zostać uwzględniona.

Podkreślić należy, że gmina już od około 20 lat dowozi uczniów do szkół i przedszkoli na terenie gminy. Dowóz jest bardzo dobrze zorganizowany. W tym roku szkolnym na terenie gminy z dowozu korzysta łącznie 266 uczniów. Gmina jako organizator dowozu wsłuchuje się w głosy uczniów, rodziców i dyrektorów szkół. Reaguje na ich sugestie i uwagi do dowozu. Robi wszystko by dowóz nie stanowił utrudnienia dla uczniów, czy też nie ograniczał im dostępności do szkoły. W marcu 2022 r. wszyscy rodzice uczniów korzystających z dowozu z całej gminy (a nie tylko wybiórczo wskazani jak to zrobił Kurator) zostali poproszeni o wypełnienie anonimowej ankiety dotyczące organizacji dowozu. Ankietę wypełniło 130 rodziców (pomimo, że skierowana była do rodziców wszystkich dzieci objętych dowozem). Wyniki ankiety przedstawiają się następująco:

Pytanie nr 1 - Czy organizacja dowozu uczniów do szkoły spełnia Państwa oczekiwania:

TAK	NIE	NIE WIEM	Wstrzymali się od głosu
119	3	6	2

Pytanie nr 2 - Czy opieka podczas dowozu sprawowana jest w sposób właściwy?:

TAK	NIE	NIE WIEM
122	2	6

Pytanie nr 3 - Czy organizacja dowozów uczniów do szkoły ograniczyła lub uniemożliwiła Państwa dzieciom dostęp do zajęć pozalekcyjnych?:

TAK	NIE	NIE WIEM	INNE
20	106	2	2

Powyższe świadczy, że zdecydowana większość jest zadowolona z organizacji dowozu. Zgłaszane uwagi są rozpatrywane na bieżąco i w miarę możliwości uwzględniane. Wyjaśniona już została kwestia głosów dotyczących ograniczenia dostępu do zajęć pozalekcyjnych (dotyczyła ona głównie uczniów ze szkoły w Lindowie oraz dzieci objętych dowozem do którego gmina nie jest zobowiązana). Problem ten nie był wcześniej zgłaszany do organu prowadzącego i już zostały podjęte kroki w celu wyeliminowania tej niedogodności.

W tym miejscu należy podkreślić jedną bardzo ważną kwestię, a mianowicie to, że Śląski Kurator Oświaty w sprawie placówki oświatowej w Rębielicach Szlacheckich już kilkakrotnie wydawał negatywne opinie (w sprawie zamiaru likwidacji szkoły i w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły poprzez likwidację oddziału przedszkolnego), które gmina zaskarżyła i które dwukrotnie zostały uchylone wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2020 r. sygn. II SA/WA 1148/20 oraz z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. II SA/Wa 2331/21 oraz dwukrotnie uchylone postanowieniem Ministra Edukacji i Nauki. Zarówno Sąd jak i Minister w uznali, że Śląski Kurator Oświaty wydając swe postanowienia dopuścił się naruszenia przepisów procedury administracyjnej, a w szczególności art. 7 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., a także art. 107 § 3 k.p.a., albowiem m.in. w sposób nieprawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy oraz nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności. Argumenty organu wywiedzione na poparcie negatywnej opinii nie są przekonujące. Sąd ponadto wskazał na naruszenia art. 80 ust.1 i ust. 3 Prawo oświatowe i podkreślił, że opinia została oparta na argumentacji pozaprawnej, celowościowej i nie wskazano w niej jakie konkretnie przepisy prawa nie pozwalają na zaakceptowanie zamiaru przekształcenia szkoły.

Błędne i niezgodne z prawem decyzje Kuratora skutkują przewlekłością postępowania, brakiem możliwości zakończenia postępowania we wskazanym terminie i koniecznością ponoszenia przez gminę kosztów na utrzymanie szkoły.

Należy podkreślić, że Gmina Lipie podejmując konsekwentnie kolejny raz decyzję o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich spełniła wszelkie wymogi nałożone przepisami prawa, tj. określone w przepisach ustawy Prawo oświatowe. W związku z tym podjęła uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem jej likwidacji, zawiadomiła z zachowaniem ustawowego 6 miesięcznego terminu wszystkich rodziców uczniów likwidowanej szkoły o zamiarze likwidacji i zwróciła się do Śląskiego Kuratora Oświaty z zawiadomieniem o zamiarze

likwidacji i wnioskiem o wydanie opinii w tym zakresie. Ponadto wskazano, że dzieciom likwidowanej szkoły zapewnia się możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Lipiu, a przedszkolakom w Przedszkolu w Lipiu. Wskazano, że dla wszystkich dzieci zapewniony zostanie bezpłatny dowóz i opieka podczas dowozu zarówno w drodze do jak i ze szkoły. Mając na uwadze fakt, że największą obawą rodziców jest właśnie transport, gmina złożyła deklarację, że będzie miała tą kwestię na szczególnej uwadze i dołoży wszelkich starań, aby transport był dla dzieci jak najmniej uciążliwy, a **godziny kursów autobusów były dostosowane do ich realnych potrzeb i nie uniemożliwiały korzystania z zajęć pozalekcyjnych.**

Uzasadniając swoją decyzję, gmina wskazała szereg argumentów. Jako jedne z przyczyn zamiaru likwidacji szkoły podano:

- 1) zły stan techniczny budynku szkoły, który wymaga jak najszybszego i bardzo kosztownego remontu;
- 2) zmiany demograficzne i negatywne prognozy dotyczących liczby uczniów likwidowanej szkoły;
- 3) niska liczebności dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych, która ma m.in negatywny wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów i wiąże się z koniecznością łączenia oddziałów z różnych roczników;
- 4) wysokie koszty utrzymania placówki – mała liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach klasowych generuje bardzo wysokie koszty utrzymania szkoły;
- 5) negatywna opinia większości mieszkańców gminy, wskazującej na bezzasadność utrzymywania w Rębielicach Szlacheckich placówki, do której uczęszcza tak mała liczba uczniów, z jednoczesną tendencją spadkową tej liczby na co wskazują dane demograficzne; zgodnie z prognozami w najbliższych latach oddziały klasowe mogą być nawet jednoosobowe czy dwuosobowe;
- 6) konieczność dostosowania sieci publicznych szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Lipie, do realnych potrzeb z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania finansami publicznymi, a także poprawa warunków lokalowych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich oraz zapewnienie lepszych warunków dla przedszkolaków z likwidowanej placówki.

Gmina obszernie i wyczerpująco uzasadniła swoją decyzję zarówno w uzasadnieniu do uchwały jak i we wniosku złożonym do Śląskiego Kuratora Oświaty, a następnie w wyjaśnieniach o jakie wnosił Kurator. Ponadto dołączono do wniosku opinię stanu technicznej sprawności budynku Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich w zakresie spełnienia wymogów warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie zgodnie z warunkami ustawy Prawo budowlane oraz szacunkowy koszt remontu.

Zgodnie z wyrokami: NSA z 2 sierpnia 2006 r. I OSK 1128/05, z 1 grudnia 2006 r. I OSK 1331/06, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r. I SA/Wa 1636/06, z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16. **Rolą Kuratora oraz MEN**

w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione.

Przedstawiciele Śląskiego Kuratora Oświaty kilkakrotnie odwiedzali obie placówki i dokonali przeglądu oraz analizy warunków nauczania, wychowania i opieki szkoły w Rębielicach Szlacheckich i w Szkole w Lipiu.

Z uzasadnienia negatywnej opinii Kuratora wynika, że dokonał on opisu warunków w obu szkołach w zakresie: ilości sal lekcyjnych, ilości łazienek, oddziałów, liczby uczniów, zaplecza sportowego, wyposażenia, zatrudnienia, wyników i osiągnięć uczniów, funkcjonowania świetlicy, biblioteki, przedszkola, możliwości spożycia posiłku, prowadzonych zajęć pozalekcyjnych, które przedstawiają się następująco:

Szkoła w Rębielicach Szlacheckich	Szkoła w Lipiu
Przedszkole czynne w godz. 8-13 (5h)	Przedszkole czynne w godz. 7-16 (9h)
Wszystkie dzieci w wieku 3-6 lat są w jednej grupie, w jednej sali i równocześnie ten sam nauczyciel realizuje podstawę programową ze wszystkimi dziećmi dla 3, 4, 5 i 6 latków	Dzieci przydzielone są do grup według wieku. Każda grupa ma osobnego nauczyciela, zajęcia w dydaktyczne prowadzone są w grupach wiekowych w odrębnych salach
Dzieci z przedszkola nie mogą korzystać z wyżywienia (muszą przynosić swój suchy prowiant i napoje)	Przedszkole zapewnia całodienne wyżywienie
Brak oddzielenia części szkolnej i przedszkolnej	Część przedszkolna oddzielona od części szkolnej
W szkole znajdują się 2 sale edukacji wczesnoszkolnej w tym sala przechodnia dla 3 oddziałów wczesnoszkolnych + 4 sale lekcyjne w tym pracownia komputerowa dla pozostałych oddziałów (mniej sal niż oddziałów, stąd m.in. konieczność łączenia klas).	Dla każdego oddziału osobna sala lekcyjna - 17 sal lekcyjnych dla 10 oddziałów
1 pracownia komputerowa	2 pracownie komputerowe
Brak pracowni językowej	2 pracownie językowe
Nieczynna kuchnia (niespełniająca wymogów sanepidu)	Czynna kuchnia
Brak możliwości korzystania z obiadów przez uczniów	Możliwość korzystania przez uczniów z obiadów
Świetlica i stołówka w 1 pomieszczeniu	Osobno świetlica i stołówka
Biblioteka czynna 5h w tygodniu	Biblioteka czynna 15h w tygodniu

Mała sala gimnastyczna	Duża, pełnowymiarowa sala gimnastyczna
Szkoła nieprzystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych	Szkoła przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych - winda
Szkoła stara, wymagająca remontu	Szkoła nowoczesna po generalnym remoncie
3 łazienki (dla przedszkolaków na parterze, dla uczniów na 1 piętrze, 1 dla personelu)	12 łazienek
Zajęcia w klasach łączonych i salach przechodnich	Zajęcia bez łączenia klas w odrębnych salach
Brak alarmu i monitoringu wizyjnego	Alarm i monitoring wizyjny
2 tablice multimedialne	8 tablic multimedialnych
1 projektor multimedialny	4 projektory multimedialne
23 laptopy i 25 tabletów	16 laptopów w mobilnej szafie + 15 laptopów + 28 tabletów
Dużo skromniejsze wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy	Bardzo bogate wyposażenie szczegółowo wymienione w opinii kuratora i wskazane przez gminę: roboty, projektory telewizor, sprzęty multimedialne, makiety, pomoce naukowe, pomoce do nauki programowania i wiele innych
Brak żłobka	Żłobek w budynku szkoły
Boisko trawiaste	Kompleks sportowy orlik
Brak boiska do tenisa i badmingtona	Boisko do tenisa ziemnego i badmingtona, piłki nożnej, ręcznej, halowej, koszykowej, siatkowej
Brak siłowni	Siłownia
Skromny plac zabaw	Duży, nowoczesny plac zabaw

Kurator dokonał opisu obu placówek, jednakże w żaden sposób nie wskazał, czy też nie udowodnił, że w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich warunki nauki dzieci ze zlikwidowanej szkoły nie polepszą się, czy też pogorszą się. Zatem zbadał te warunki, ale nie wydał wprost oceny warunków nauki i wychowania jakie miałyby dzieci w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich i przeniesieniu uczniów do szkoły w sąsiedniej miejscowości - w Lipiu. Nie mniej jednak z dokonanego opisu szkół można wyciągnąć wnioski, że szkoła w Lipiu dysponuje lepszym zapleczem dydaktyczno-lokalowym, wystarczającą liczbą klas, aby możliwie było prowadzenie zajęć bez konieczności łączenia oddziałów, nowoczesnym i licznym węzłem sanitarnym, przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych. Jest to szkoła nowoczesna, zmodernizowana

i bezpieczna. Ma nieporównywanie lepsze zaplecze sportowe, bogatszy program zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów. Ma równie dobrą i wykształconą kadrę pedagogiczną (część nauczycieli wspólnych). W obu szkołach uczniowie uczeni przez tego samego nauczyciela odnieśli sukcesy Ogólnopolskim Konkursie Historycznym *Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego* (uczniowie przygotowani przez nauczyciela zatrudnionego w Lipiu, a który uzupełnia etat w szkole w Rębielicach Szlacheckich). Z analizy porównania szkół wynika, że uczniowie obu placówek osiągają dobre wyniki z egzaminu ósmoklasisty.

W tym miejscu należy podać to czego nie podał Kurator w swej opinii. W bieżącym roku szkolnym uczniowie ZSP w Lipiu odnieśli ogromne sukcesy w wojewódzkich konkursach przedmiotowych. Do trzeciego, finałowego etapu ze szkoły w Lipiu zakwalifikowało się, aż sześciu uczniów, z czego, aż pięciu uzyskało tytuł finalisty. Ponadto kolejnych dwóch uczniów zostało finalistami prestiżowego konkursu Wojewódzkiego Konkursu „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego”. Niestety w tym roku szkolnym żadnemu uczniowi Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich nie udało się uzyskać tytuły finalisty czy laureata w wojewódzkich konkursach przedmiotowych, a nawet nie udało się zakwalifikować do trzeciego finałowego etapu. Jeden uczeń szkoły w Rębielicach odniósł sukces w Wojewódzkim Konkursie „ Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego”.

Tak ogromny sukces uczniów szkoły w Lipiu jest godny pozazdroszczenia i świadczy o wysokim poziomie nauczania.

Wobec tak dokonanego opisu stanu faktycznego można z całą pewnością stwierdzić, że szkoła w Lipiu oferuje dzieciom z likwidowanej szkoły bardzo dobre warunki zarówno lokalowe jak i dydaktyczne. Z resztą Śląski Kurator Oświaty w swoich opiniach wielokrotnie podkreślał, że nie ma wątpliwości, że szkoła w Lipiu jest szkołą bardziej nowoczesną i lepiej wyposażoną. Tym samym podkreślenia wymaga fakt po dokonaniu analizy zaplecza dydaktyczno-wychowawczego **warunki dzieci polepsza się**. Z opinii Kuratora w żaden sposób nie wynika, że byłoby inaczej, a warunki nauki i wychowania w przypadku likwidacji szkoły uległyby pogorszeniu.

Nie mniej jednak w tym stanie rzeczy Śląski Kurator Oświaty wydał negatywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji szkoły i zanegował wszystkie argumenty gminy .

Gmina jako jedną z przyczyn likwidacji podała m.in. zły stan budynku, który wymaga kosztownego remontu. Jednak Kurator nie uznał tego argumentu twierdząc, że stan budynku ocenia na dobry. Kurator całkowicie pominął przesłaną przez gminę dokumentację i argumentację w tym zakresie. Ocenę stanu technicznego budynku Kurator oparł na protokole kontroli rocznej stanu technicznego budynku z 2020 r., protokole przeglądu instalacji elektrycznej, przewodów kominowych, sprzętu ppoż. i urządzeń placu zabaw.

Gmina nie kwestionuje, że budynek jest zdalny do użytkowania, ale wymaga pilnych remontów i ogromnych nakładów finansowych.

Chcąc odnieść się do 1 argumentu, tj. że *Śląski Kurator Oświaty stoi na stanowisku, że argument Lipie, iż stan techniczny budynku Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich zagraża zdrowiu i życiu przebywających w niej osób, nie ma potwierdzenia w protokołach przeglądów i kontroli przeprowadzonych w tym zakresie przez uprawnione organy o osoby*, Gmina jako jeden z powodów likwidacji wskazała **zły stan techniczny budynku, który wymaga jak najszybszego i bardzo kosztownego remontu**. Jednak ta kwestia została przez Kuratora przemilczana, mimo, że gmina dołączyła jako dowód w sprawie opinię techniczną stanu technicznej sprawności budynku wraz z kosztorysem niezbędnych prac sporządzoną w październiku 2021 r. W ocenie gminy Kurator wydając negatywną opinię dokonywał dowolnej oceny dowodów i to tylko tych wybranych przez siebie. Kurator czuł się uprawniony do dokonania analizy stanu technicznego budynku w oparciu o protokół kontroli rocznej stanu technicznego budynku z 27.10.2020 r., instalacji elektrycznej z 7 sierpnia 2021 r., przewodów kominowych z czerwca 2021 r. i urządzeń na placu zabaw. Jednakże Kurator nie czuł się już uprawniony do oceny stanu technicznego budynku oraz koniecznych pilnych i kosztownych remontów, w oparciu o opinię z dnia 12.10.2021 r. dołączoną do akt sprawy. Wobec tego zasadne jest przyjąć, że Kurator nie kwestionuje uwag zawartych w w/w opinii, a tym samym **nie przeczy, że szkoła wymaga pilnego i bardzo kosztownego remontu, który wstępnie został oszacowany na około 1,5 mln zł**. Jednakże do kwestii konieczności remontu i jego kosztów Kurator już się nie odnosi. Gmina nie kwestionuje, że powołany przez Kuratora aktualny coroczny protokół przeglądu budynku dopuszcza ten obiekt do dalszej eksploatacji, ale chcąc zapewnić uczniom właściwe, bezpieczne i odpowiednie warunki, to przeprowadzenie kompleksowej inwestycji jest konieczne. Owszem dzieci mogą uczęszczać do szkoły gdzie w każdej chwili może nastąpić awaria ogrzewania, gdzie grzejniki nie są do końca sprawne, sala gimnastyczna jest przestarzała i niedostosowana do aktualnych wymogów, jest mało toalet, nie ma kuchni, gdzie są bariery architektoniczne, a liczba klas lekcyjnych jest mniejsza niż liczna oddziałów w szkole, ale może też polepszyć te warunki, przenosząc je do nowoczesnej, na miarę XXI wieku szkoły do w Lipiu.

W tym miejscu nasuwa się pytanie dlaczego i na jakiej podstawie Kurator daje wiarę jednym dokumentom, a inne kwestionuje, czy pomija?

Czytając ocenę Kuratora odnosi się wrażenie, że gmina przenosząc dzieci ze starego budynku szkoły, pozbawionego kuchni, świetlicy z wyłączonymi łazienkami do szkoły nowoczesnej, po gruntownym remoncie i termomodernizacji, pozbawionej barier architektonicznych z bogatym zapleczem edukacyjnym, nowoczesną infrastrukturą sportową, licznymi pomocami edukacyjnymi na najwyższym poziomie i dostępem do specjalistów w każdej dziedzinie, chciała zrobić krzywdę dzieciom, co oczywiście należy traktować w granicach absurdu.

W dalszej części Kurator odniósł się argumentu gminy – zmiany demograficzne i negatywne prognozy dotyczące liczby uczniów likwidowanej szkoły. Kurator potwierdził, że liczba uczniów w szkole w Rębielicach Szlacheckich spadnie. Jednakże Kurator uznał, że nie ma to znaczenia bo w jego ocenie liczba dzieci zameldowanych w obwodzie SP w Rębielicach Szlacheckich będzie utrzymywała się na stałym poziomie 37-42. Mówimy tu

o sumie wszystkich dzieci począwszy od I do VIII klasy, przy czym z całą pewnością część z nich pomimo zameldowania w ogóle nie mieszka w Rębielicach Szlacheckich i część nie będzie chodziła do tej szkoły czy oddziału przedszkolnego.

Na poparcie niskiej liczebności w klasach gmina poniżej wskazuje tabelę w której szczegółowo wskazuje liczbę uczniów. W roku szkolnym 2022/2023 liczebność w klasach będzie przedstawiać się następująco:

<u>Klasa</u>	<u>Liczba uczniów 2021/2022</u>	<u>Liczba uczniów 2022/2023</u>
I	8	1
II	4	8
III	3	4
IV	7	3
V	4	7
VI	0	4
VII	13	0
VIII	14	13

Niska liczebność w klasach jest bezsporna i niestety nie ma perspektyw by w najbliższym czasie tendencja ta się zmieniła. Uczniów jest mało, a analiza demograficzna pozwala uznać, że sytuacja będzie tylko gorsza od tej jaką mamy dotychczas.

Dane demograficzne na lata następne przedstawiają się następująco:

Prognoza demograficzna na kolejne lata na podstawie danych z ewidencji ludności przedstawia się następująco:

Klasa	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
I	8	1	4 (8)	5 (9)	4 (6)	5	7 (8)	1
II	4	8	1	4 (8)	5 (9)	4 (6)	5	7 (8)
III	3	4	8	1	4 (8)	5 (9)	4 (6)	5
IV	7	3	4	8	1	4 (8)	5 (9)	4 (6)
V	4	7	3	4	8	1	4 (8)	5 (9)
VI	0	4	7	3	4	8	1	4 (8)
VII	13	0	4	7	3	4	8	1
VIII	14	13	0	4	7	3	4	8
Liczba uczniów	53	40	31	36 + 8	36+10	34+10	38 +11	35 +11

Liczba zameldowań w obwodzie Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich na podstawie danych z ewidencji ludności przedstawia się następująco

Rok urodzenia	Liczba zameldowań	Liczba dzieci uczęszczających do szkoły/przedszkola w Rębielicach Szlacheckich	Liczba dzieci, które mimo zameldowania nie mieszkają w Rębielicach Szlacheckich lub wybrały inne przedszkole
2007	13	kl. VIII - 14	
2008	14	kl. VII - 13	
2009	2	kl. VI - 0	
2010	4	kl. V - 4	
2011	6	kl. IV - 7	
2012	6	kl. III - 3	
2013	6	kl. II - 4	
2014	9	kl. I - 8	
2015	1	„0” - 2	
2016	8	5 latki - 4	2 dzieci w przedszkolu w Lipiu, 1 poza gminą, 1 mieszka poza gminą.
2017	9	4 latki - 6	2 dzieci w Lipiu, 1 w Lindowie
2018	6	3 latki - 4	1 dziecko w przedszkolu w Lipiu, 1 mieszka poza gminą
2019	5		1 dziecko w przedszkolu w Lipiu
2020	8		
2021	1		

Na rok szkolny 2022/2023, aż 8 dzieci zameldowanych w Rębielicach Szlacheckich i Szyszkowie zostało zapisanych do przedszkola w Lipiu.

W nawiasie podana jest liczba dzieci zameldowanych w obwodzie szkoły. Jednakże gmina już na dzień dzisiejszy ma wiedzę, że część dzieci nie będzie uczęszczała do szkoły w Rębielicach Szlacheckich. Wbrew wcześniejszym twierdzeniom Kuratora gmina nie modyfikuje danych odnośnie ilości dzieci, gdyż podaje obie wartości, a jedynie zwraca uwagę na fakty, które są już jej znane i które będą miały wpływ na rzeczywistą liczbę uczniów.

Dane te jednoznacznie pokazują, że dzieci będzie mniej niż jest ich w chwili obecnej, mimo, że już dziś jest ich już bardzo mało. We wrześniu do klasy I przyjdzie tylko jeden uczeń i przez osiem lat gmina będzie musiała utrzymywać jednoosobowy oddział! Nie można też podzielić argumentu Kuratora, który wskazuje, że porównywalne dane dotyczą też Lindowa. Czy to oznacza, że Kurator sugeruje, że tam również gmina powinna rozważyć możliwość likwidacji szkoły?

Odnosnie niskiej liczebności w klasach, to na dzień dzisiejszy już nie ma klasy VI, mamy jedną klasę 3-osobową, dwie klasy 4-osobowe, oraz po jednej 7, 8, 13 i 14 osobowych. Przy czym te najbardziej liczne klasy to klasa VIII, która za chwilę opuści szkołę i klasa VII, która odejdzie za rok. W tym roku odejdzie 14 uczniów klasy VIII, a do klasy I przyjdzie tylko 1 uczeń. W następnym roku odejdzie 13 uczniów, a spodziewamy się 4 nowych pierwszoklasistów. Gdy odejdą te dwie największe klasy to w szkole zostanie jedna klasa ośmioosobowa (obecna I), a pozostałe będą 1-,3- czy 4-osobowe. Owszem tendencja będzie stała i utrzymywała się na dramatycznie niskim poziomie około 4 osób w klasie, tylko czy jest to wystarczający powód, aby uznać, że nie zaszły negatywne zmiany demograficzne? Które samorzady stać jest na utrzymywanie takich szkół? Należy pamiętać, że wyniki w nauce i sukces w konkursie to nie wszystko. Dobre wyniki w nauce bardzo nas cieszą i nigdy nie było poddane w wątpliwość, że dzieci ze szkoły w Rębielicach Szlacheckich są zdolne i tym samym nie ma powodów sądzić by ich rozwój w szkole w Lipiu nagle miałby zostać zatrzymany czy uniemożliwiony. Pamiętać należy, że rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów to nie tylko sukces jednego czy dwóch uczniów w konkursie. Ważne jest również rozwijanie się w grupie, wśród rówieśników, uczenie się różnych zachowań społecznych, pokonywanie trudności, czy chociażby rywalizacja na zajęciach w-f, dochodzenie do kompromisów, negocjacje, czy przedstawianie własnego punktu widzenia. Przy takiej ilości dzieci w klasach trudno sobie wyobrazić chociażby zajęcia w-f z dyscyplin drużynowych jak siatkówka, koszykówka czy piłka nożna, kiedy w danej klasie przykładowo jest tylko jeden chłopiec.

Kolejny argument to kwestia kosztów utrzymania szkoły. Kurator wskazał w swej opinii, że względy ekonomiczne nie mogą być przedmiotem oceny, podczas gdy właśnie względy ekonomiczne są nie najważniejszym, ale jest jednym z powodów decyzji Rady Gminy i winny być one brane pod uwagę. W ocenie gminy postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Gminy nie stać jest na utrzymanie wszystkich istniejących szkół w gminie, a tym bardziej tej która generuje tak wysokie koszty i wymaga ogromnych nakładów finansowych na remont. Szkoła w Rębielicach Szlacheckich generuje najwyższe koszty utrzymania w przeliczeniu na jednego ucznia, a różnica ta wynosi nawet 25-30%. Z powodu małej liczby uczniów **subwencja oświatowa nie pokrywa kosztów funkcjonowania Szkoły w Rebielicach Szlacheckich.** Ponadto, co warto podkreślić, koszty te będą wzrastać proporcjonalnie do wzrostu płac, wzrostu kosztów utrzymania budynku czy remontów. Sukcesywnie będzie się więc powiększać kwota dofinansowania ze strony gminy na uzupełnienie różnicy pomiędzy kosztami prowadzenia szkoły, a częścią subwencji oświatowej odpowiadającej liczbie

uczniów uczęszczających do niej. Chcąc zapewnić dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki nauki konieczne byłoby wykonanie kosztownego remontu, na który gminy nie stać. Po kolejnej reformie szkolnictwa i likwidacji gimnazjów, szkoła w Lipiu stoi niemal w połowie pusta, a standardem bazy lokalowej i wyposażenia niezaprzeczalnie przewyższa tą w Rębielicach Szlacheckich. Kwestia ekonomiczna wbrew pozorom jest bardzo ważna, gdyż utrzymanie szkół należy do obowiązków organów prowadzących. A co w przypadku gdy gminy nie stać na utrzymanie szkoły, zwłaszcza takiej którą trzeba cały czas remontować, a uczniów z roku na rok ubywa? Kuratorzy „blokują” decyzje o likwidacji szkół i nie odnoszą się do kwestii kosztów utrzymania, gdyż twierdzą, że to problem samorządów. Decyzja Rady Gminy jest podyktowana względami celowościowymi, ekonomicznymi z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania środkami publicznymi, ale przede wszystkim chęcią polepszenia warunków lokalowo-edukacyjnych uczniów z likwidowanej podstawówki.

Kurator za każdym razem powołuje się na argument, że dowóz dzieci do szkół spowoduje pogorszenie ich warunków nauki, a tym samym argument ten stanowi główną przyczynę negatywnej opinii. Tylko że w takich małych miejscowościach jak Rębielice Szlacheckie nie ma innej drugiej szkoły do której dzieci mogłyby chodzić bez konieczności dowozów. Idąc za tokiem rozumowania Kuratora to nie powinno się nigdy likwidować żadnej szkoły, gdyby to rodziło konieczność dowozu dzieci do szkoły położonej w innej czy sąsiedniej miejscowości. A tym samym likwidacja szkoły w miejscowości gdzie jest tylko jedna szkoła lub wtedy gdyby rodziło to konieczność dowozu uczniów, zawsze byłaby niemożliwa, gdyż za każdym razem wiązałyby się z koniecznością dowozu czy wydłużeniem drogi do szkoły. Jednak w niektórych takich przypadkach wydawana jest opinia pozytywna, a w innych negatywna nieoparta argumentacją wynikająca z prawa materialnego.

Ponadto przepisy prawa materialnego - prawa oświatowego wprost regulują obowiązek gmin w dowozie uczniów, jeżeli ich droga z domu do najbliższej szkoły przekracza określoną odległość. Przepisy prawa nakładają wówczas obowiązek organizacji dowozu, a nie zakaz likwidacji w takiej sytuacji szkoły, czy obowiązek budowania nowej.

W tym miejscu trzeba zadać pytanie jaka jest podstawa prawna takiej decyzji i z jakiego przepisu prawa ona wynika? Po drugie, czy Kurator wszystkie takie wnioski traktuje wg jednakowych zasad, czy też w jednych wypadkach pozwala na likwidację szkoły gdzie dzieci będą dojeżdżały do najbliższej placówki, a w innych nie?

W ocenie gminy ten argument jest oparty na przesłankach pozaprawnych i nie powinien on mieć decydującego znaczenia.

Podkreślenia wymaga fakt, że Gmina złożyła deklarację, że:

- zapewni dzieciom bezpłatny dowóz do jak i ze szkoły i opiekę podczas dowozu;
- przystanki będą tak zlokalizować, aby maksymalnie skrócić podróż dziecka z domu do szkoły. W chwili obecnej w Rębielicach Szlacheckich nie ma dowozu, dzieci muszą pieszo pokonywać drogę do szkoły.

Ponadto:

- Szacuje się, że pokonanie drogi z Rębielic Szlacheckich do Lipia trwa około 5 minut (ok 4,5 km), doliczając dodatkowy czas na zatrzymywanie się na przystankach znajdujących się jak najbliżej miejsca zamieszkania uczniów szacuje się, że czas dowozu nie powinien przekroczyć 10-15 minut.
- Przez blisko 20 lat jak funkcjonowały gimnazja dzieci codziennie dojeżdżały z Rębielic Szlacheckich i Szyszkowa do Lipia, a ich warunki nauki i rozwoju nie uległy pogorszeniu i nie budziły zastrzeżeń ze strony Kuratora.

Z orzecznictwa sądów wynika, że fakt, że droga dzieci do szkoły wydłuży się, czy uczniowie będą musieli korzystać z dowozu autobusem szkolnym nie jest przesłanką do wydania negatywnej opinii. Zatem co więcej może zaproponować gmina, aby zniwelować niekorzystne skutki dowozu? Jakie rozwiązanie byłoby możliwe do zaakceptowania?

Należy też zwrócić uwagę, że te same argumenty dotyczące dowozu zostały podniesione przez Śląskiego Kuratora Oświaty w poprzednich opiniach uchylonych przez WSA w Warszawie, gdzie Sąd podkreślił, że „w *realiach kontrolowanej sprawy również wywody dotyczące potencjalnych „uciążliwości” spowodowanych dowozem uczniów uznać trzeba za nieprzekonywujące.*”.

Nie zaprzeczamy, że sam dowóz może stanowić dla niektórych osób małą niedogodność, ale te niedogodności są niewspółmierne do korzyści jakie mogłyby zyskać dzieci po przeniesieniu ich do szkoły w Lipiu.

Twierdzenie Kuratora, że zaproponowana przez organ organizacja dowozów wpłynie na pogorszenie możliwości udziału uczniów w oferowanych zajęciach pozalekcyjnych jest nieuzasadniony. Fakt przeniesienia dzieci do placówki w Lipiu w ocenie gminy sprawi, że uczniowie będą mieli pełny dostęp do pakietu oferowanych zajęć, który jest szerszy niż pakiet zajęć pozalekcyjnych realizowany w szkole w Rębielicach Szlacheckich, w tym umożliwiony dostęp do znacznie bogatszej infrastruktury sportowej: orlika, sali gimnastycznej, boiska do koszykówki, siatkówki, siłowni, badmingtona, a także do większej ilości nowoczesnych pomocy dydaktycznych, makiet, robotów, sprzętu multimedialnego, sprzętu itp., którego nie ma w takim zakresie w szkole w Rębielicach Szlacheckich.

Zgodnie z wyrokami: NSA z 2 sierpnia 2006 r. I OSK 1128/05, z 1 grudnia 2006 r. I OSK 1331/06, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r. I SA/Wa 1636/06, z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16. - **W świetle powołanego przepisu kurator oświaty (MEN) nie może oprzeć negatywnej opinii o zamiarze likwidacji szkoły na stwierdzeniu, że dana placówka pełni oprócz edukacyjnej taką bądź inną rolę, albo że zamiar jej likwidacji wywołuje protesty społeczne, albo że droga do domu się wydłuży o 10 czy 15 min. Rolą Kuratora oraz MEN w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione.**

Mając powyższe na uwadze argument ten jak i wszystkie pozostałe oparty jest na argumentacji pozaprawnej i nie może być w tym przypadku uwzględniony.

Jako ostatni argument, Kurator wskazał - *Liczba uczniów w kolejnych latach szkolnych będzie niższa od liczby uczniów w roku szkolnym 2021/2022, ale będzie utrzymywała się na stałym poziomie 37-42.*

Kwestia liczebności uczniów została już szczegółowo opisana powyżej. Wynika z niej, że już dziś uczniów w szkole jest bardzo mało, dominują klasy 4 – osobowe. Gmina wykazała, że liczba uczniów jeszcze spadnie względem aktualnej ilości nawet do około 30. Spadek z 53 do 33 to nie jest utrzymywanie się na stałym poziomie. Taka liczba uczniów z pewnością spowoduje konieczność łączenia oddziałów i w tym miejscu należy zadać pytanie, czy na pewno jest to optymalne i najlepsze rozwiązanie? Czy, aby na pewno Kurator jest przekonany, że prowadzenie zajęć w klasach łączonych jest lepsze, niż zapewnienie uczniom możliwości nauki bez konieczności łączenia oddziałów klasowych z różnych roczników?

W ocenie gminy, postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie, a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego.

Czytając ocenę Kuratora odnosi się wrażenie, że gmina przenosząc dzieci ze starego budynku szkoły wymagającego pilnego i kosztownego remontu, pozbawionego kuchni, świetlicy z wyłączonymi łazienkami do szkoły nowoczesnej, po gruntownym remoncie i termomodernizacji, pozbawionej barier architektonicznych z bogatym zapleczem edukacyjnym, nowoczesną infrastrukturą sportową, licznymi pomocami edukacyjnymi na najwyższym poziomie i dostępem do specjalistów w każdej dziedzinie, chciała zrobić krzywdę dzieciom, co oczywiście należy traktować w granicach absurdu.

Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 2 sierpnia 2006 r. o sygn. akt I OSK 1114/05, "opinia kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria, w przypadku zaś odmowy wydania pozytywnej opinii kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska".

Podsumowując należy podkreślić, że wyrażona opinia opiera się na dowolnych ustaleniach, nie popartych wyczerpującym rozpatrzeniem argumentów przedstawionych przez organ prowadzący. Co prawda przepisy ustawy prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół, a opinia wydawana jest w ramach uznania

administracyjnego, to jednak w ocenie strony skarżącej uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego.

W świetle wyroku WSA w Gliwicach z 10 września 2012 r. IV SA/GI 627.12 „*Argumenty opinii odwoływać się muszą do okoliczności, które mieszczą się w ramach sprawowanego przez kuratora nadzoru pedagogicznego, określonych w przytoczonych wcześniej przepisach art. 31 i art. 33 ustawy o systemie oświaty, w szczególności upoważniających kuratora do oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli, nadzorowania przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki*”.

Organ wydający opinię przekroczył swoje uprawnienia i dokonał oceny w zakresie do którego nie miał uprawnień, ponadto dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, a postanowienie zostało wydane z naruszeniem zasad wyrażonych w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, który mówi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli - w odniesieniu do całej społeczności lokalnej, a nie tylko nielicznej jej grupy.

Postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie, a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Ustawowa kompetencja wyrażania przez Kuratora wiążącej organy samorządu terytorialnego opinii dotyczącej likwidacji szkół, w zamierzeniu ustawodawcy na pewno nie miała stanowić ograniczenia demokracji i samorządności lokalnej, wręcz przeciwnie, w naszej ocenie miała służyć utrzymaniu i promowaniu szkół nowoczesnych, rozwijających się, przyjaznych, o szerokiej ofercie edukacyjnej służącej rozwojowi uczniów.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.